Bronnenboekje

Eindronde Nationale Aardrijkskunde Olympiade 2015

Inhoud **pagina**

Bronnen bij **A** *The North & South of England* 2

Bronnen bij **B** De geografie van Twitter 4

Bronnen bij **C** Natura 2000 en de IJsseldelta 5

Bronnen bij **D** Oman in transitie 6

Opgave A *The North & South of England*

Bron 1: *The North-South divide*

De *North-South divide* wordt in Engeland gebruikt om de verschillen aan te duiden tussen het noorden en het zuiden. De verschillen zijn zowel economisch, sociaal-cultureel als politiek. Het noorden maakte tijdens de industriële revolutie, als gevolg van de aanwezige steenkool- en ijzerertsvoorraden, een periode van snelle industrialisatie en urbanisatie door. Manchester werd met de nabij gelegen steenkoolvoorraden het centrum van de textielindustrie. Via kanalen en de haven van Liverpool werd het textiel naar de afzetmarkten getransporteerd. Sinds 1960 vond echter de-industrialisatie plaats. Het noorden raakte in verval. Het economisch zwaartepunt verschoof richting het zuiden van Engeland. Vooral op de as Londen-Bristol hebben zich allerlei hightech bedrijven als *Microsoft*, *Oracle* en *Vodafone* en dienstverlenende bedrijven gevestigd in de nabijheid van universiteiten en onderzoeksinstellingen. Het landschap langs deze snelweg is een attractief woongebied voor hoog opgeleide Engelsen.

De kloof tussen het noorden en het zuiden was volgens de krant *The Economist* in 2012 zo groot geworden als tussen afzonderlijke landen. Toch ondergaan een aantal steden in het noorden ook een renaissance. Zo profiteert Manchester van de komst van onder andere de *Bank of New York*, *Google* en een grote afdeling van de *BBC*. In Leeds is een omvangrijke game-industrie (*Grand Theft Auto*) ontstaan.

Bron 2: Bruto inkomen per inwoner in het Verenigd Koninkrijk (UK) in 2012

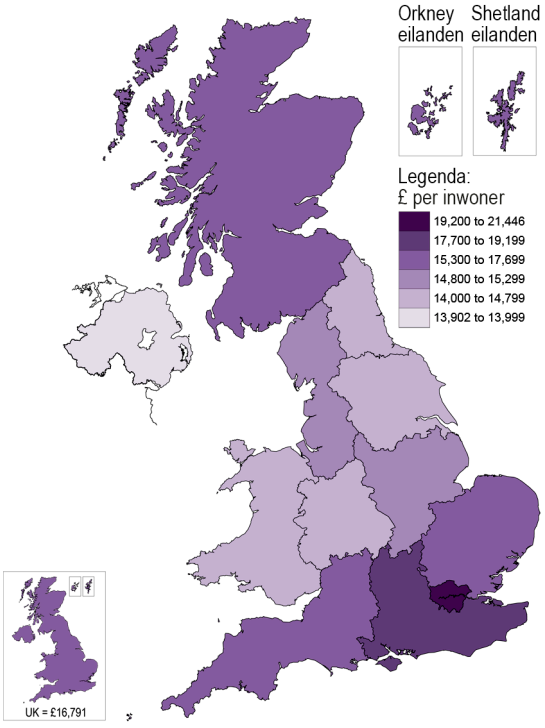

Bron: van Office for National Statistics

Bron 3: Schematische weergave van het belang van locatiefactoren voor de vestiging van de textielindustrie in het noorden van Engeland

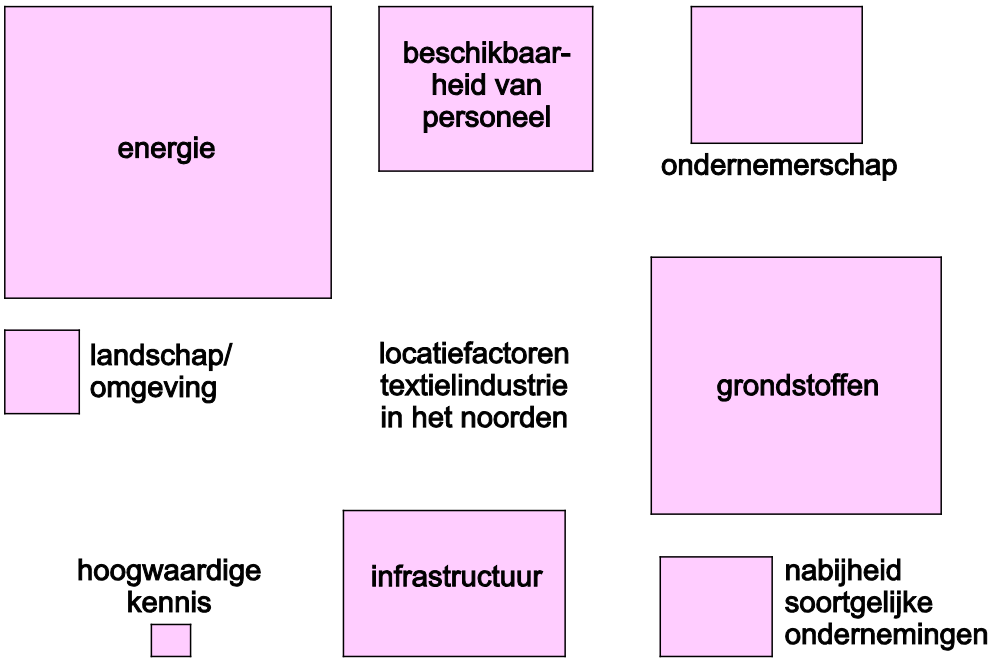

Naarmate een locatiefactor groter is afgebeeld is deze van meer belang geweest bij de vestigingsplaatskeuze.

Opgave B De geografie van Twitter

Bron 1: Wereldsteden gerangschikt naar aantal *tweets* en gerangschikt naar economische kracht

	Op basis van het aantal *tweets* (waarvan de locatie bekend is)	Op basis van economische kracht (Martin Prosperty Institute)
1	Jakarta	Tokyo
2	New York	New York
3	São Paulo	Londen
4	Kuala Lumpur	Chicago
5	Parijs	Parijs
6	Istanbul	Boston
7	Londen	Hongkong
8	Rio de Janeiro	Osaka
9	Chicago	Washington D.C.
10	Madrid	Seoul

Bron 2: *Tweets* tijdens de finale van de Champions League tussen Real Madrid en Atletico Madrid in 2014.

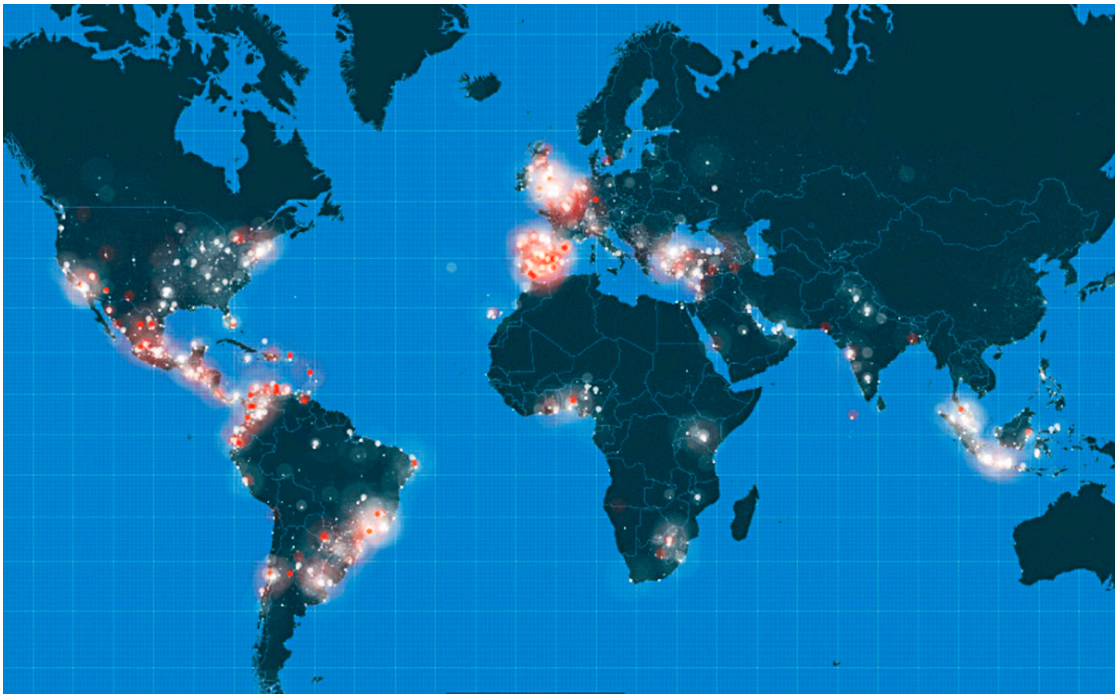

http://twittermania.nl

Opgave C Natura 2000 en de IJsseldelta

Bron 1: Natura 2000

De staatssecretaris van Economische Zaken heeft voor Nederland ruim 160 Natura 2000-gebieden aangewezen. Gezamenlijk hebben ze een oppervlak van ruim 1,1 miljoen hectare. Ongeveer 69% is water, de rest (31%) is land. Ze maken deel uit van een samenhangend netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie die zijn aangewezen op grond van de vogelrichtlijn en habitatrichtlijn. Het doel van Natura 2000 is het keren van de achteruitgang van de biodiversiteit.

Bron: www.natura2000.nl

Bron 2: ADC-toets voor het Reevediep

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu, de gemeente Kampen en de provincie Overijssel (verenigd in Ruimte voor de Rivier) hebben het plan om ten zuiden van Kampen een hoogwatergeul (het Reevediep) aan te leggen (zie atlaskaart 44D).
Vast staat dat de aanleg van de hoogwatergeul het leefgebied van beschermde vogelsoorten aantast in het Natura 2000-gebied Veluwerandmeren.
De Raad van State heeft de overheden gevraagd het plan te onderbouwen met een ADC-toets. Een ADC-toets bestaat uit een alternatievenonderzoek (A), een onderzoek naar dwingende reden van groot openbaar belang (D) of naar mogelijkheden voor compensatie (C).

Bron: www.groeneruimte.nl, De Stentor en www.raadvanstate.nl

Opgave D Oman in transitie

Bron 1: Oman

Oman is een sultanaat aan de zuidoostkust van het Arabische schiereiland. De staatsburgers in Oman hebben gratis onderwijs, zorg en huisvesting, betalen geen belastingen en hebben als het even kan een inkomen voor het leven. Die luxe wordt mogelijk gemaakt door olie-inkomsten en *expats* die de economie draaiend houden.
Met de vondst van olie vanaf de jaren 60 van de twintigste eeuw en het aantreden van sultan Qaboos bin Saïd in 1970 begon een fase van snelle ontwikkeling waarbij grootschalig geïnvesteerd werd in de aanleg van infrastructuur, gezondheidszorg en onderwijs. De transitie van het land dat destijds tot de armste van de wereld behoorde, was ongekend. In 2010 had Oman de snelste verbetering wereldwijd van de *Human Development Index* (HDI) gerealiseerd. Tussen 1970 en 2010 groeide de bevolking van 1,3 naar 3,6 miljoen inwoners. De werving van buitenlandse arbeidskrachten, aanvankelijk beschouwd als dé oplossing voor het nijpende tekort aan personeel, heeft uiteindelijk een nieuw (politiek) probleem gecreëerd. De overheid maakt zich zorgen over Omans afhankelijkheid van buitenlandse arbeid en expertise.
De ontwikkeling van Oman naar de moderniteit heeft behoefte aan goed onderwijs en goede opleidingen. Om de nationale economie te versterken wordt sinds 1988 een 'Omanisatie'-beleid gevoerd. Het gaat daarin over economische zelfstandigheid en onafhankelijkheid van buitenlandse arbeidskrachten door de opbouw van nationaal *human capital.*

vrij naar: Bontebal, M. in Geografie, februari 2014

Bron 2: Locatie gas- en olievoorraden in Oman

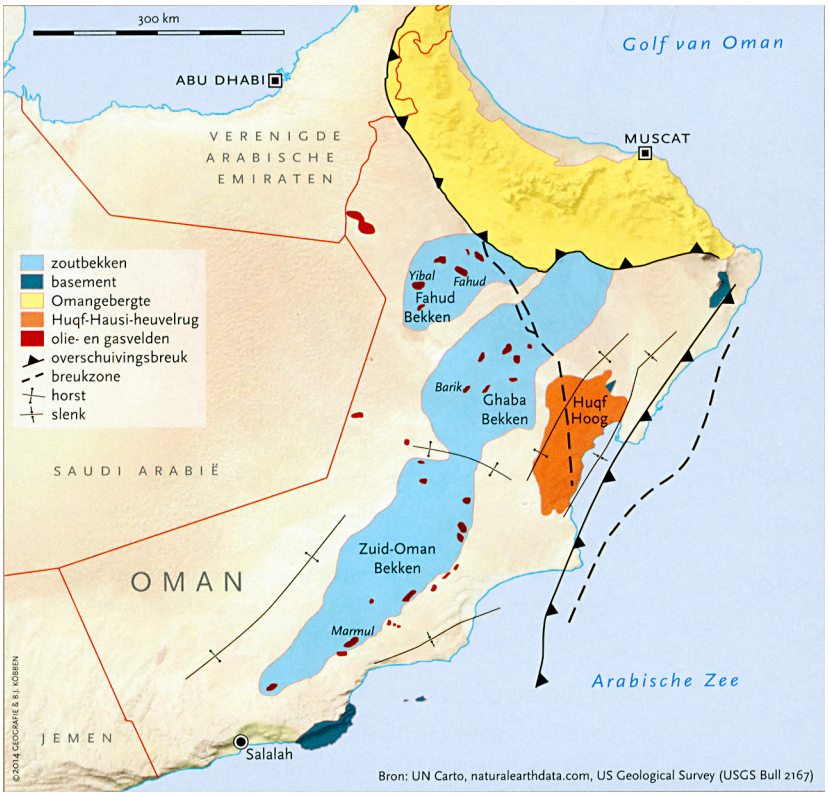

Bron: Geografie en B.J. Köbben in Geografie, februari 2014

Bron 3: Leeftijdsgrafieken van Oman

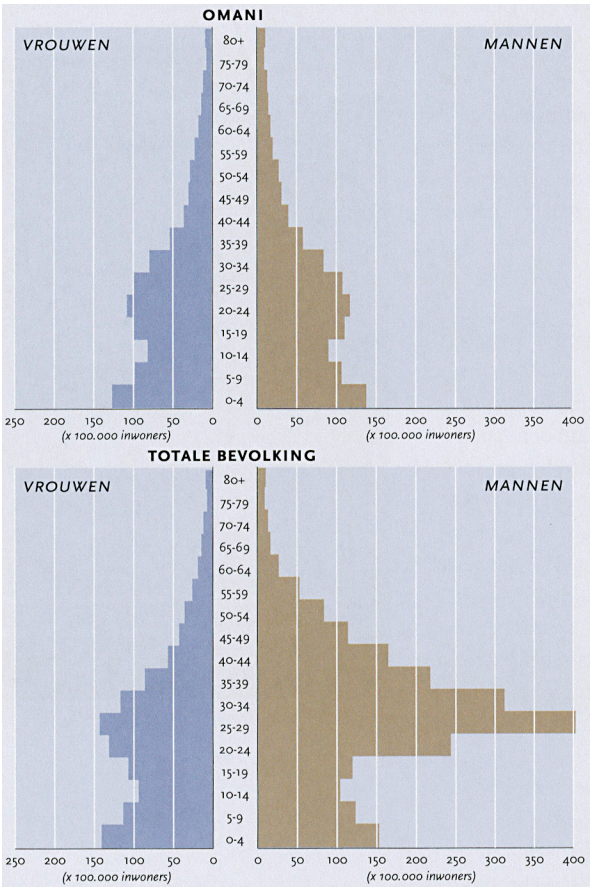

Bron: Oman Statistisch Jaarboek, 2011 in Geografie, februari 2014